

כשאתם באופוזיציה, מה יהיה אם גח"ל יגיע איפסם לשלטון?
 כי נאומו של באדר לוה בקריאות ביניים סוערות.
היו"ר בן-ציון קשת (גח"ל): חברי הכנסת, זה לא יי"ל.
אורי אבנרי: לא כל יום וזכה הגוש במפא"י לכך שחבריה הכנסת באדר גנן עליו. הסתכלו חבריה הכנסת אברהם עופר, כמה הוא נהנה! תענוג לראות איך הוא נהנה! הוא יוסף הלילה עשרה קילו למישקל! רק מזה שהוא שומע את חבריה הכנסת באדר עושה את מלאכתו. (צחוק כללי באור לס).

בן-ציון קשת: רבותי, הדיון בחוק יימשך. חבריה הכנסת באדר יסבירו מה הוא רוצה.
אורי אבנרי: מה יש, אתם רוצים לשחוט אותנו וגם רוצים שנשחק? אפילו פרה גועה כאשר שוחטים אותה!
מנחם בגין: (קורא לעבר אבנרי ודורש שיפסיק להפריע לבאדר).

..לכם - פירורי הגזילה"

אורי אבנרי: אף פעם לא עשיתם זאת, חבריה הכנסת בגין? אף פעם לא הפי רעתם למישהו לדבר? לא הפרעתם ליגאל אלון?... שוב באדר ידבר כמה שהוא רוצה, לנו יש זמן.
מנחם בגין: אתה תלמד ממנו איך להתנהג.

אורי אבנרי: למדתי ממך, בדיון על חובת הפלמ"ח, איך להתנהג. תודה רבה על השיעור. זה היה שיעור מאלף.
בן-ציון קשת: חבריה הכנסת אבנרי, אולי מספיק?
אורי אבנרי: שיעלה חבריה הכנסת עופר וידבר, אנשי המערך, תופיעו אתם! זה עניין שלכם, אל תקריבו את באדר! שיהיה לכם העוז להופיע בעצמכם!
יוחנן באדר: ...השיטה הקיימת אינה טהורה.

אורי אבנרי: חבריה הכנסת באדר, אני רוצה לשאול שאלה שקטה: איך השיטה שאתם מציעים יכולה להיות שיטה יח-סית, כאשר אתם תקבלו מנדט תמורת עשרת אלפים קולות, ואנחנו נקבל מנדט בשיעור אף ושמונה מאות? זו שאלה עניינית, זאת לא קריאתי-ביניים.
בן-ציון קשת: חבריה הכנסת אבנרי, הוכוח לד"ר באדר לענות. (באדר לא עשה זאת, כמוכב, ובכלל לא ענה אף על טענה עניינית אחת שהושמעה נגד הצעת החוק עופר-באדר).

(מהומה נוספת, בייחוד בין אבנרי ו-לנדאו).
מנחם בגין: כך הפרענו פעם?
אורי אבנרי: למה נתחם לחבריה הכנסת באדר להופיע? שחבריה הכנסת עופר יביא את ההצעה!
חיים לנדאו: חכה שאתה תעלה לג' אום, נראה לך!
בן-ציון קשת: חבריה הכנסת לנדאו ואבנרי.

אורי אבנרי: לכם גותנים רק את הפירורים של הגזלה. המערך מקבל את הנתח השמן. שהוא יביא את הצעת החוק!
יוחנן באדר: אנחנו הלכנו בשיטה הקלאסית של דה-הונט, שלפיה כל מנדט למיפלגה קטנה וגדולה עולה באותו מודל.
אורי אבנרי: זה לא נכון! זה לא נכון!

יגאל הורביץ: זה הסילוף.
אורי אבנרי: זה בדיוק העניין. זה לא נכון. כמה פעמים תחזור על השקר הזה? הוכחנו לכם מיליון פעמים שזה לא נכון!
 (מהומה ממושכת בין גח"ל והסיעות הקטנות).
אורי אבנרי: איך הגעתם לזה, אנשי גח"ל, שכל אנשי האופוזיציה לוחמים זה בזה, ומפא"י יושבת, שותקת ונהנית?
 (מהומה נוספת, בין גח"ל והמרכז ה-חופשי).

יוחנן באדר: אני יכול להמשיך ולדיבר בליוי צעקות פרועות אלה, שאין להן תוכן ושאינן קריאות-ביניים? אני יכול להמשיך? החמד"ל הצביעו לא פעם נגד החמשלה.
אורי אבנרי: יעמוד-נא חבריה הכנסת זילברברג בראש רשימה עצמאית, ונראה כמה קולות יקבל.
אברהם עופר: כל אחד מחבריה הכנסת יכול לקבל.
..זה טראגי לראות"
 כשידבר נסים אליעד (ל"ע), קרא לו באדר קריאתי-ביניים. ח"כ ברעם ניסה

להשפיע עליו להפסיק, כדי לסיים את הדיון).
שמואל תמיר: חבריה הכנסת ברעם, תן הוראה לחבריה הכנסת באדר להפסיק.
אורי אבנרי: הוא עכשיו בקואליציה, אפשר לתת לו הוראות.
נסים אליעד: אם המערך יקבל רוב, וכדאי שחבריה הכנסת באדר יקשיבו לדברי, במשך שנות דור אחד או שניים לא יוכלו להניח אותו!
אורי אבנרי: איך כל הכישרונות של ח"כ באדר הגדול רתומים היום לעשיית המלאכה הזאת! זה טראגי לראות זאת!
נסים אליעד: (על הפרופסור הבלגי דה-הונט, שעופר-באדר הסתמכו עליו): היום כולם פרופסורים.
אורי אבנרי: יש פרופסור בלגי בשם אברהם עופר.

..ההיסטריה מתחילה"

הדובר היחידי של המערך בוויכוח היה חיים צדוק:
חיים צדוק: הבנת (השיטה הקיימת) אינה דורשת מאמץ אינטלקטואלי. לעור מתה, נראית השיטה המוצעת יותר מור-כתב, צריך לאמץ יותר את המוח כדי להבין אותה.
יגאל הורביץ: את המוח העקום.
חיים צדוק: אבל, רבותי, לא כל דבר שהוא פשוט יותר — הוא גם נכון

חבריה הכנסת בגין, תשמע מה הוא אומר!
חיים לנדאו (צועק לעבר אבנרי, הקריאה לא נרשמה).
אורי אבנרי: זהו בדיוק. מיפלגה המתקרבת ל-50% — תקבל רוב!
חיים לנדאו: עוד לא קרה...
אורי אבנרי: אבקש את חבריה הכנסת צדוק לחזור על הפסוק האחרון, כדאי לשמוע אותו שוב.
חיים צדוק: הנושא שאנו דנים בו, עם כל חשיבותו, אינו לא פחות ולא יותר מאשר שינוי בשיטת חלוקת המנדטים. רק בהעדר חוש פרופרציה אפשר להפגין בנושא זה אותו זעם קדוש הראוי לעניינים חשובים יותר.
אורי אבנרי: לכן אתם יושבים כל הלילה? על מה אתם יושבים כל הלילה? על חלוקת ארץ-ישראל? על 20 המיליאר-דים של התקציב? רק על עניין זה אתם יושבים כל הלילה. זה חשוב לכם מאד, כי זהו הרוב המוחלט שאתם, המיעוט בעם, רוצים להשיג.
 כאשר הרוב דחה את ההצעה להפי-סיק את הישיבה בחצות:
שמואל תמיר: מה הבהלה הזאת?
 זה עניין של שיכון? של לחם?
אורי אבנרי: זה מתחיל להיות היס-טריה!
 לבסוף נטל אברהם עופר בכבודו ובעצמו את רשות-הדיבור, כדי לסכם את הוויכוח:
אברהם עופר: ...מקובל ששיטת דה-

צדיק מלאכתו נעשית בידי אחרים

הקטנות. מימין מנמנס יונתן יפרח, משמאל יעקוב חזן. הנאתו הנלוויה של עופר למראה גח"ל, העושה מלאכתו, בולטת לעין. אברהם עופר צוחק בכל לב, כשהוא עוקב אחרי טערת הקריאות שבין גח"ל וסיעות האופוזיציה.

הונט היא המשוכללת ביותר.
אורי אבנרי: זה אותה שיטה שלפיה מחלקים דירות בחיפה — לקחת מעניים, ולתת לעשירים.
אברהם עופר: כבר שמעתי ממך קריאות-ביניים יותר אינטליגנטיות.
אורי אבנרי: זה בדיוק קולע למטרה.
אברהם עופר: אם ירדת לאינטלי-גנציה זאת, תשאר בה.
יצחק קלינגהופר (גח"ל): קצת סלי-חנות, בשעה מאוחרת זו.
שמואל תמיר: אינו אידיליה (בין המערך וגח"ל)!
אורי אבנרי: שבת אחים גם יחד, המערך וגח"ל. נופת צופים, ממש תאוהו לעניים.
אברהם עופר: כל ההשוואה של מיפלגה גדולה לעשיר ומיפלגה קטנה ל-עני — היא עורבא פרח. מה זאת אומרת, מיפלגה גדולה? מיפלגה גדולה זו מיפלגה שיש לה הרבה מצביעים.
שמואל תמיר: לך יש דירות ל-חלוקה, לכם יש קופת-חולים, לכם יש עושר כלכלי.
אורי אבנרי: תן לנו את שיכון העובדים, ונראה מה נעשה במדינה!

וצודק יותר.
אורי אבנרי: עשרת הדיברות הם הדבר הכי פשוט בעולם.
יוחנן באדר: (קורא קריאת ביניים שלא נרשמה).
אורי אבנרי (לבאדר): התפקיד של-כס הוא לקחת מנדט אחד שלנו ולתת אותו למפא"י. לקחת מנדט של ל"ע — ולתת למפא"י. לקחת מנדט של ע"מ — ולתת למפא"י.
חיים צדוק: שיטת דה-הונט מבטיחה, לדעת כל החוקרים המומחים לדבר, את מירב הייצוג היחסי המדויק שבכלל ניתן להשיג.
אורי אבנרי: כל מיפלגה קטנה תאבד בממוצע חצי מנדט.
חיים צדוק: טוענים לעתים נגד הי שיטה המוצעת שהיא מעניקה יתרון ל-מיפלגות הגדולות. כי לפי שיטה זו ייתכן שמיפלגה שלא קיבלה ריב מוחלט של הקולות תקבל רוב מוחלט בפרלמנט. אפי-לו להלכה אפשרי דבר זה רק כאשר מיפלגה קיבלה מיספר קולות שהוא קרוב נאיד לרוב מוחלט.
אורי אבנרי: זהו כל ההבדל! זהו כל ההבדל, בדיוק! תגידו את זה לגח"ל!

לא נתן את הרוב המוחלט לסיעה אחת.
אורי אבנרי: עכשיו יצליח חבריה הכנסת עופר במקום שנכשל יודי בן-גוריון.
 זאת האירוניה של גורל!
זלמן שובל: בעזרת חבריה הכנסת בא-דר.
אורי אבנרי: הציבור לא נתן להם אף פעם רוב מוחלט, והוא יודע למה.
יהודה בן-מאיר: חבריה הכנסת פת, אינני מתיימר להיות סיעה אופוזיציונית, אבל אתם סיעה אופוזיציונית הרבה שנים.
אברהם עופר זילברברג (מערך): לשבת כמו שאתה יושב בקואליציה, גם חברי הכנסת אבנרי היה מסכים! (רמז לעובדה שצעירי המפד"ל הצביעו לא פעם נגד החמשלה).
אורי אבנרי: יעמוד-נא חבריה הכנסת זילברברג בראש רשימה עצמאית, ונראה כמה קולות יקבל.
אברהם עופר: כל אחד מחבריה הכנסת יכול לקבל.
..זה טראגי לראות"
 כשידבר נסים אליעד (ל"ע), קרא לו באדר קריאתי-ביניים. ח"כ ברעם ניסה